

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»**

**КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА, ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

» посвідчення 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУЛЬТУРА НАУКОВОЇ МОВИ

спеціальність	<u>073 «Менеджмент»</u>
освітньо-професійна програма	<u>«Менеджмент та адміністрування»</u>
освітній ступінь	<u>бакалавр</u>
форма навчання	<u>денна</u>
розробники	<u>Євсеєва Галина Петрівна, Ткач Оксана Володимирівна</u>

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Культура наукової мови» укладений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент». Навчальна дисципліна належить до циклу професійної підготовки (вибіркова) і спрямована на формування у студентів загальнонаукових, інструментальних та особистісних компетенцій майбутніх спеціалістів, формування гармонійної, інтелектуально-розвиненої особистості. Навчальна дисципліна дозволяє розширити знання студентів про культуру української наукової мови, мовні засоби наукового тексту, допомогти їм оволодіти важливими процедурами сучасного наукового письма, розвинути потребу в нормативному використанні засобів наукової мови для успішної презентації результатів професійної та наукової діяльності. Предметом вивчення курсу є сучасна українська літературна мова наукової сфери в її усній та писемній формах.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч.	30		30	
лекції	16		16	
лабораторні роботи				
практичні заняття	14		14	
Самостійна робота, у т.ч.	60		60	
підготовка до аудиторних занять				
підготовка до контрольних заходів	4		4	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	26		26	
підготовка до письмової залікової роботи	30	1	30	
Форма підсумкового контролю			залік	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає в розкритті закономірностей та особливостей наукового тексту та у вивченні основних науково-теоретичних і мовно-прагматичних засад оформлення наукових документів різних жанрів, забезпечивши в такий спосіб належний рівень підготовки й захисту наукових текстів протягом навчання.

Завдання дисципліни:

- опанувати основну загальнонаукову термінологію;
- засвоїти різні види наукового дискурсу;
- систематизувати спеціальну наукову термінологію;
- з'ясувати особливості формально-наукової й мовно-прагматичної організації наукового документа;
- засвоїти особливості писемного наукового мовлення;
- опрацювати своєрідність наукового усного мовлення;
- усвідомити особливості культури наукової мови;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- ознайомити студентів зі стильовим різноманіттям української літературної мови, зокрема з науковим стилем;
- формувати вміння щодо написання та оформлення наукових робіт (рефератів, курсових та дипломних робіт, звітів тощо).

Пререквізити дисципліни: базові знання з курсу української мови в середній школі.

Постреквізити дисципліни: курс стане передумовою вивчення таких навчальних дисциплін, як «Українська мова за професійним спрямуванням», «Філософія», «Логістика», «Економічна теорія», «Маркетинг» та інших курсів, під час оволодіння якими необхідними є навички публічного виступу, наукових дискусій, оформлення

власних наукових розвідок; курс допоможе у вивченні термінології фаху, стане в нагоді під час написання науково-дослідних робіт студента та їх захисту тощо.

Загальні компетентності:

ЗК1 – Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства, вести активний та здоровий спосіб життя.

ЗК7 – Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК5 – Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, цінувати й поважати різноманітність та багатокультурність.

Спеціальні компетентності:

СК8 – Здатність працювати в команді, спілкуватися з фахівцями інших галузей при вирішенні проблем логістичної діяльності підприємства та забезпечення стійкості логістичних систем.

СК12 – Здатність до ефективної соціально-психологічної взаємодії в колективі організації, створення сприятливого організаційного та психологічного клімату, формування корпоративної культури та розв'язування конфліктних ситуацій.

Заплановані результати навчання.

РН₄ – планувати діяльність організації на стратегічному та тактичному рівнях;

РН₆ – Організовувати та здійснювати ефективні комунікації державною та іноземними мовами.

РН₈ – вміти працювати у команді, взаємодіяти з людьми, переконувати та стимулювати для досягнення поставлених цілей на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо;

РН₁₄ – демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;

Методи навчання: інформаційно-повідомлювальний, пояснювальний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний, проблемного викладу, частково-пошуковий; аналітичний, синтетичний, порівняння, узагальнення, конкретизації і виділення головного.

Форми навчання: індивідуальні, групові, колективні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с.р
Змістовий модуль 1. Культура наукової української мови					
Тема I. Мовні і жанрові особливості наукового стилю	9	2			7
Тема II. Засоби вираження спеціальних реалій, категорій, понять наукової мови	11	2	2		7
Тема III. Тексти різних жанрів: сутність, структура, семантика	12	2	2		8
Тема IV. Аналіз наукового тексту.	12	2	2		8

Разом за змістовим модулем 1	45	8	6		30
Змістовий модуль 2. Усне та письмове наукове мовлення					
Тема I. Композиція писемного наукового тексту.	10	2	2		7
Тема II. Мовне оформлення композиції наукового тексту.	10	2	2		7
Тема III. Електронна презентація наукового виступу	15	2	2		8
Тема IV. Поняття про публічну монологічну мову.	10	2	2		8
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8		30
Підготовка до екзамену					
Усього годин	90	16	14		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ теми	Назва теми та її зміст	Кількість годин
2	Мовні і жанрові особливості наукового стилю. Абстрагованість наукового стилю. Підкреслена логічність наукового стилю. Точність і однозначність наукового стилю. Якість наукового стилю. Об'єктивність викладу. Жанри наукового стилю. Студентські наукові жанри.	2
2	Засоби вираження спеціальних реалій, категорій, понять. Поняття про термін. Загальнонаукові терміни. Міжгалузеві терміни. Вузькоспеціальні терміни.	2
3	Тексти різних жанрів: сутність, структура, семантика. Науковий текст як термін. Принципи укладання наукових текстів. Ознаки наукового тексту. Архітектоніка наукового тексту. Види текстів	2
4	Аналіз наукового тексту. Особливості читання наукового тексту. Сприймання, усвідомлення, розуміння наукового тексту. Інтерпретація наукового тексту та її особливості. Тезування. Конспект. Реферат. Анотація. Особливості мовного оформлення.	2
5	Композиція писемного наукового тексту. Заголовок наукового тексту. План наукового тексту. Рубрикація. План-конспект. Джерело наукової інформації. Огляд літератури.	2
6	Мовне оформлення композиції наукового тексту. Мовне оформлення частин роботи. Бібліографія. Посилання. Цитати.	2
7	Електронна презентація наукового виступу. Роль інформаційних засобів у науковому виступі. Характеристика електронної презентації. Структура електронної презентації. Принципи створення успішних електронних презентацій. Особливості сприйняття електронного тексту.	2
8	Поняття про публічну монологічну мову. Ораторська мова. Тематика публічних промов. Форми реалізації публічного мовлення. Підготовка публічної промови. З історії публічної мови.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1	Словники: термінологічні та тлумачні. Робота зі словниками.	2
2	Архітектоніка наукового тексту. Види текстів. Робота з науковими текстами.	2
3	Тезування. Конспект. Реферат. Анотація. Особливості мовного оформлення. Укладання конспекту.	2
4	Бібліографія. Посилання. Цитати. Укладання бібліографії.	2
5	Принципи створення успішних електронних презентацій.	2
6	Етапи підготовки і виголошення промови. Вибір теми. Збір інформації. Структурування матеріалу. Написання промови. Фактори зовнішності оратора. Контакт із слухачем. Структура промови.	2
7	Етика спілкування. Мовленнєва поведінка в усній науковій дискусії, полеміці. Участь в науковій студентській конференції як засіб вияву культури наукової мови.	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	Підготовка до аудиторних занять	30
	Підготовка до контрольних заходів	14
	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	16
1	Тенденції розвитку української наукової мови на сучасному етапі	2
2	Засоби забезпечення статусу престижності української наукової мови. Історичний досвід	2
3	Текст як форма реалізації мовно-навчальної діяльності	2
4	Труднощі української словозміни та словопоєднання у науковому мовленні	2
5	Невербальні засоби спілкування	4
6	Сучасні технології академічного письма	4
	Всього	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Усний контроль, поточне тестування, письмовий контроль.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які подають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюють на нижчу оцінку (-10 балів).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних та письмових (практичних) робіт заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої можна використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять – обов'язковий компонент оцінювання, за яке нараховують бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може проходити за індивідуальним графіком за погодженням із керівництвом деканату.

ОЦІНЮВАННЯ

Види робіт та їх оцінювання	бали
Усне опитування під час занять (за технологією «Квиток на вихід»)	Накопичувально по одному балу за кожну відповідь: max 15 балів
Кожна практична робота	1 – 5 балів загальна сума 35 балів
Залікова індивідуальна письмова робота з презентацією	1 – 10 балів (достатньо); 11 – 20 балів (задовільно); 21 – 30 балів (добре); 31 – 40 балів (дуже добре); 41 – 50 балів (відмінно)
Разом	100 балів

Порядок зарахування пропущених занять: студент конспектує пропущену лекцію, практичну роботу та захищає її в години консультацій викладача.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова : [практикум] / Ж. В. Колоїз. – Кривий Ріг : КДПУ, 2017. – 135 с.
2. Комова М. Українська документознавча термінологія: шляхи творення та функційні особливості: монографія. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011.
3. Костик Л.Б. та ін. Культура наукової мови: Курс лекцій / Л.Б.Костик, М.В. Філіпчук, Т.В. Мороз.- Чернівці: Зелена Буковина, 2011
4. Левченко О. Науковий стиль: культура мовлення: навч. посібник / О.Левченко.-Львів:Видавництво Львівської політехніки, 2012.
5. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: Навч. посіб.з алгоритмічними приписами.– К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 312 с.
6. Селігей П.О. Світло і тіні наукового стилю: монографія / П.О.Селігей. – К.: Видав.дім «Киево-Могилянська академія», 2016.-628 с.

7. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О. М. Семенов. – К.: Видавничий центр "Академія", 2010. – 216 с.
8. Сурмін Ю. Науковий текст: специфіка, підготовка та презентація: Навч.-метод. Посіб. – К.: НАДУ, 2008. – 184 с.

Інтернет-ресурси

9. Тренажер з правопису української мови // Режим доступу <https://webpen.com.ua/>
10. Україномовний сайт про сучасну українську мову. Режим доступу: <http://www.geocities.com/ukrexlibris/>
11. Сайт Українського мовно-інформаційного фонду: / Режим доступу <http://www.ulif.org.ua>
12. Культура мови: / Режим доступу <http://www.kulturamowy.wikidot.com>

Словники:

13. Словник іношомовних слів. – Режим доступу: <http://www.pcdigest.net/ures/book/sis.html>
14. Словники України «on-line». – Режим доступу: http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/

Розробники _____ (Г. П. Євсєєва)
(підпис)

_____ (О. В. Ткач)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (В. Т. Вечеров)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
українознавства, документознавства та
інформаційної діяльності
Протокол від «1» жовтня 2019 року № 4